

Handläggare: Anneli Hilmersson
Telefon: 08-508 29 470

Till
Kommunstyrelsen

Förslag på ersättningsmodell för basservice i vård- och omsorgsboende för medflyttande make/maka som inte har några omvårdnadsbehov.

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Godkänn förslag på ersättningsmodell för basservice i vård- och omsorgsboende för medflyttande make/maka som inte har några omvårdnadsbehov.
2. Föreslagen modell ska gälla ifrån 1 januari 2012

Gunnar Björkman
t.f. Stadsdirektör

Carina Lundberg Udelepp
Biträdande stadsdirektör

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i budget för år 2011 beslutat att en parboendegaranti ska införas som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

När den medflyttande make/maken inte har några omvårdnadsbehov är stadens ersättningssystem för vård- och omsorgsboenden inte tillämpligt då detta utgår från en vårdnivåbedömning. I och med att den enskilde tar del av viss basservice som finns på boendet såsom tillgång till personal dygnet runt, trygghetslarm, hälso- och sjukvårdsinsatser och gemensamma aktiviteter är det rimligt att någon form av ersättning utgår till utföraren.

Stadsledningskontoret anser att beslutet om parboende i förhållande till en privat vårdgivare kan anses vare en riktad upphandling av tjänst som varje nämnd måste göra vid behov. Behov och förutsättningar skiljer sig åt bland paren som ansöker om parboendegaranti och ersättningen behöver anpassas efter det. Detta innebär att en schablonersättning inte kan väljas. Vid förhandling bör, med beaktande av de fastställda ersättningsnivåerna, ersättning för enbart basservice för medflyttande utan omvårdnadsbehov kunna beräknas till 40 % av nivå 1 utifrån ersättningsnivån per dygn till utförare av verksamhet i särskilda boenden för äldre. Ersättningen hamnar då på 458 kr per dygn för boenden i enskild regi och 435 kr per dygn för boenden i kommunal regi.

Ersättningen måste dock förhandlas i varje enskilt fall utifrån de förutsättningar som föreligger. Av beslutet ska det också framgå att beslutet kan komma att omprövas vid väsentligt förändrade förhållanden t.ex. att maken/makan som har behov av bistånd inte längre bor på aktuellt boende.

I stadens avgiftssystem finns reglerat hur avgifter ska beräknas för makar och registrerade partners. Stadsledningskontoret föreslår att den medflyttande maken/maken betalar hyra och matavgift enligt gällande regler men däremot tas ingen omsorgsavgift ut så länge inget omvårdnadsbehov föreligger. När omvårdnadsbehov föreligger hänvisas till gällande avgift för motsvarande tjänster.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i budget för år 2011 beslutat att en parboendegaranti ska införas som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar. Sedan tidigare finns en parboendegaranti som gäller när båda makarna har behov av vård- och omsorgsboende. För makar med olika omvårdnadsbehov har hittills parboende varit möjligt i olika boendeformer inom samma boende. För att kommunfullmäktiges beslut i budget 2011 om parboendegaranti ska kunna tillämpas inom vård- och omsorgsboende föreslår äldrenämnden att medflyttande maka/make ska kunna beviljas boende enligt 4 kap. § 2 SoL. Vidare har äldrenämnden föreslagit kommunstyrelsen att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utarbeta ett förslag på ersättning för basservice i vård- och omsorgsboende.

Ärendet

Möjlighet till parboende i vård- och omsorgsboende

Inom stadens valfrihetssystem finns ett flertal boenden med lägenheter som är lämpliga för parboende. I princip har dock parboende inom ett vård- och omsorgsboende hittills endast varit möjligt om båda makarna haft ett

biståndsbeslut. Tillsammans med juridiska avdelningen på stadsledningskontoret har äldrenämnden tittat på möjligheten till parboende inom vård- och omsorgsboende i det fall endast den ena maken/maken har behov av ett sådant boende.

Likställighetsprincipen i kommunallagen innebär att kommunen ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat, t.ex. den enskilde har ett omvårdnadsbehov som kan tillgodoses på ett vård- och omsorgsboende.

Biståndsbeslut för medflyttande maka/make

I socialtjänstlagen finns en möjlighet för kommunen att bevilja bistånd utöver det som är reglerat i lagen, beslutet fattas då enligt 4 kap. 2 § SoL. Beslutet kan då grunda sig på andra kriterier än att den enskilde har ett omvårdnadsbehov, t.ex. att den äldre vill bo med sin maka/make på ett vård- och omsorgsboende. Ett beslut enligt denna paragraf kan inte överklagas genom förvaltningsbesvär, utan endast genom laglighetsprövning/kommunalbesvär. Beslutet kan formuleras med ett förbehåll som innebär att beslutet kan komma att omprövas vid väsenligt förändrade förhållanden t.ex. att maken/makan som har behov av vård- och omsorgsboende inte längre bor på aktuellt boende.

Avgifter

I stadens avgiftssystem finns reglerad hur avgifter ska beräknas för makar och registrerade partners. Den medflyttande maken/maken betalar hyra och matavgift enligt gällande regler däremot tas ingen omsorgsavgift så länge inget omvårdnadsbehov föreligger.

Parboende i andra kommuner

Under utredningen har äldrenämnden varit i kontakt med ett antal kommuner, Göteborg, Haninge, Linköping och Nacka, som tillämpar parboendegaranti. Samtliga kommuner utom Haninge har valt att fatta ett biståndsbeslut om vård- och omsorgsboende även för den maka/make som inte har behov av vård- och omsorgsboende.

I Göteborg fattas beslut för medflyttande maka/make enligt SoL 4:2. En ersättning utgår för basservice samt ersättning för utförda hemtjänstinsatser. Den medflyttande maken/maken har rätt att bo kvar i vård- och omsorgsboende om parboende inte längre är aktuellt. Det skrivs dock in i kontraktet att de kan vara tvungna att byta till en annan lägenhet som inte är avsedd för makar. 3 månaders provboende rekommenderas för den maka/make som flyttar med till ett vård- och omsorgsboende.

omsorgsboende. Denne har då möjlighet att prova på hur det är att bo inne på ett vård- och omsorgsboende innan de avyttrar sin bostad. Parboendegarantin gäller inte i demens- eller psykiatriskt boende.

Linköping och Nacka kommun fattar beslut enligt SoL 4:1. Ersättning utgår enligt ersättningsnivå (lägsta nivå). I exempelvis Nacka innebär det en ersättning till en enskild utförare på 968 kr/dygn för en medflyttande som inte har några omvårdnadsbehov. Den enskilde har ett gynnande beslut om vård- och omsorgsboende och har alltså rätt att bo kvar om man/maken med behov avlider eller flyttar. Den enskilde kan dock få hjälp att hitta ett annat boende om de inte önskar bo kvar i ett vård- och omsorgsboende. I Nacka tillämpas inte parboende i demensboende.

Ersättning till utföraren

När den medflyttande man/maken inte har några omvårdnadsbehov är stadens ersättningssystem för vård- och omsorgsboenden inte tillämpligt då detta utgår från en vårdnivåbedömning. I och med att den enskilde tar del av viss basservice som finns på boendet såsom tillgång till personal dygnet runt, trygghetslarm, hälso- och sjukvårdsinsatser och gemensamma aktiviteter är det rimligt att någon form av ersättning utgår till utföraren. Ambitionen är att finna en ersättningsmodell som kan accepteras av alla parter och som inte medför en utökad administration.

Den medflyttande man/maken ska kunna få ta del av hälso- och sjukvårdsinsatser i boendet om det krävs för att säkerställa en god och säker hälso- och sjukvård för den enskilde. Den enskilde kan dock alltid välja att fortsätta gå till sin tidigare husläkare om så önskar.

Beslutet om parboende i förhållande till en privat vårdgivare kan anses vara en riktad upphandling av tjänst som varje nämnd måste göra vid behov. Behov och förutsättningar skiljer sig åt bland parterna som ansöker om parboendegaranti och ersättningen behöver anpassas efter det. Detta innebär att en schablonersättning inte kan väljas. Vid förhandling bör, med beaktande av de fastställda ersättningsnivåerna, ersättning för enbart basservice för medflyttande utan omvårdnadsbehov kunna beräknas till 40 % av nivå 1 utifrån ersättningsnivån per dygn till utförare av verksamhet i särskilda boenden för äldre. Ersättningen hamnar då på 458 kr per dygn för boenden i enskild regi och 435 kr per dygn för boenden i kommunal regi.

Ersättningen måste dock förhandlas i varje enskilt fall utifrån de förutsättningar som föreligger. Av beslutet ska det också framgå att det kan komma att omprövas vid väsenligt förändrade förhållanden t.ex. att maken/makan som har behov av bistånd inte längre bor på aktuellt boende. Gällande ersättningsnivåer för verksamhet i särskilda boenden för äldre och för hemtjänst i ordinärt boende, avlösning, ledsagning kan användas som vägledning när parterna förhandlar om lämplig ersättningsnivå för medflyttande maka/make presenteras nedan i tabell 1 och 2.

	Enskild regi kr/dygn	Kommunal regi kr/dygn
Nivå 1	1 146	1 087
Nivå 2	1 688	1 601
Nivå 3	1 994	1 892
Lokalschablon	103	103

Tabell 1. Ersättningsnivåer per dygn till utförare av verksamhet i särskilda boenden för äldre.

Nivå	Antal timmar per månad	Enskild regi kr/månad	Kommunal regi kr/månad
0	Enbart larm	60	59
1	0 – 1,4	305	298
2	1,5 - 2,4	606	591
3	2,5 – 3,4	888	866
4	3,5 – 6,4	1 205	1 175
5	6,5 – 10,7	2 411	2 350
6	10,8 – 15,1	3 927	3 829
7	15,2 – 23,7	5 449	5 313
8	23,8 – 32,4	8 431	8 220
9	32,5 – 37,6	10 252	9 996
10	37,7 – 52,8	13 732	13 389
11	52,9 – 68,0	18 106	17 653
12	68,1 – 83,1	22 668	22 101
13	83,2 – 98,3	26 271	25 614
14	98,4 – 113,5	32 538	31 725
15	113,6 – 136,2	38 611	37 646
16	136,3 – 166,5	44 954	43 830
17	166,6 – 227,2	56 594	55 179
18	Individuell bedömning		

Tabell 2. Ersättningsnivåer till taxan för hemtjänst i ordinärt boende, avlösning, ledsagning

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets förnyelseavdelning i samråd med juridiska avdelningen.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Ersättning till utföraren

När den medflyttande makan/maken inte har några omvårdnadsbehov är stadens ersättningssystem för vård- och omsorgsboenden inte tillämpligt då detta utgår från en vårdnivåbedömning. I och med att den enskilde tar del av viss basservice som finns på boendet såsom tillgång till personal dygnet runt, trygghetslarm, hälso- och sjukvårdsinsatser och gemensamma aktiviteter är det rimligt att någon form av ersättning utgår till utföraren.

Stadsledningskontoret förordar att Stockholms stad på samma sätt som flertalet andra kommuner som infört parboendegaranti ska bevilja bistånd i form av boende enligt 4 kap. § 2 SoL för medflyttande maka/make som inte har behov av vård- och omsorgsboende. Utifrån detta ska sedan en överenskommelse om ersättningsnivå utgå för basservice samt ersättning för utförda hemtjänstinsatser. Medflyttande make/maka med biståndsbehov nivåbedöms enligt 4 Kap. § 1 SoL och överenskommelse om ersättningsnivån ska, anser stadsledningskontoret, utgå utifrån detta.

Stadsledningskontoret anser att beslutet om parboende i förhållande till en privat vårdgivare kan anses vara en riktad upphandling av tjänst som varje nämnd måste göra vid behov. Behov och förutsättningar skiljer sig åt bland paren som ansöker om parboendegaranti och ersättningen behöver anpassas efter det. Detta innebär att en schablonersättning inte kan väljas. Vid förhandling bör, med beaktande av de fastställda ersättningsnivåerna, ersättning för enbart basservice för medflyttande utan omvårdnadsbehov kunna beräknas till 40 % av nivå 1 utifrån ersättningsnivån per dygn till utförare av verksamhet i särskilda boenden för äldre. Ersättningen hamnar då på 458 kr per dygn för boenden i enskild regi och 435 kr per dygn för boenden i kommunal regi.

Ersättningen måste dock förhandlas i varje enskilt fall utifrån de förutsättningar som föreligger. Av beslutet ska det också framgå att beslutet kan komma att omprövas vid väsentligt förändrade förhållanden t.ex. att maken/makan som har behov av bistånd inte längre bor på aktuellt boende.

Avgifter

I stadens avgiftssystem finns reglerat hur avgifter ska beräknas för makar och registrerade partners. Stadsledningskontoret föreslår att den medflyttande makan/maken betalar hyra och matavgift enligt gällande regler men däremot tas

ingen omsorgsavgift ut så länge inget omvårdnadsbehov föreligger. När omvårdnadsbehov föreligger hänvisas till gällande avgift för motsvarande tjänster.

Förslag på ersättningsmodell för basservice i vård- och omsorgsboende för medflyttande make/maka som inte har några omvårdnadsbehov.

Ragnar Östbergs Plan 1
Telefon +46 8 508 29 000. Fax +46 8 508 29
kommunstyrelsen@stockholm.se